

שבעת ימים" (גלות בבל), "כימי נדת" (גלות מדי),
 "דותה" (גלות יון), "טטמא" (גלות אדום), ואח"כ
 גאולה שלימה

יב, ב – דבר אל בני ישראל לאמר אשה כי
 תזריע וילדה זכר וטמאה שבעת ימים כימי נדת
 דותה טטמא

אשה כי תזריע וילדה זכר. הנה הגאון של"ה במסכת פסחים כתב על הא דאמרו חז"ל תורה וארץ ישראל ועולם הבא ביסורין, שקודם קבלת התורה הי' יסורין של מצרים, וקודם ארץ ישראל הי' יסורין של עיכוב במדבר ארבעים שנה, וקודם עוה"ב הם ד' גליות כדי שיזדככו, וזהו (קהלת ב) כיתרון האור מן החושך, למען שיקבלו ישראל עול תורה כנגד עול מצרים, ועול מצות כנגד מדבר, ועול יראת הרוממות כנגד ד' גליות שהוא עיקר עוה"ב, ששיגו יראה ואהבה בשלימות, שיהיו מרכבה כמו האבות מרכבה בחייהם שנאמר (בראשית יז) ויעל אלקים מעל אברהם.

הגאולה האחרונה יהי' בבחינת זכר שאין אחריו גלות, ויהי' שיר חדש ל' זכר, וכתיב וזרעתי לי בית ישראל, שעיקר פיזור הגלות להוסיף גרים על ישראל לקבץ נפוצות הניצוצות.

וזהו שכתוב אשה כי תזריע, אשה היא כנסת ישראל שנקרא הכל בלשון נקיבה, שהגאולות הראשונות יש אחריהם גלות, ואמר כי תזריע, שיהיו זרועים בארבע כנפות הארץ. וילדה זכר, שהיא גאולה אחרונה שהוא בחינת זכר שאין אחריו גלות. רק צריך לזכות מאוד שיזכו לגאולה אחרונה שהוא עוה"ב חיות הנצחיות, ובוה צריך לד' גליות.

והנה בגלות בבל היו ישראל בטומאת ארץ העמים, ובגלות מדי ויון היו ישראל בארץ ישראל, ובתחלת מלכות פרס היו ישראל בבבל קודם בנין בית המקדש ואח"כ היו בארץ ישראל, לכך כתיב וטמאה שבעת ימים, רמז על גלות בבל שהיו בארץ טמאה שבעת ימים, היינו שבעין שנים.

כימי נדת, רמז על גלות מדי, שבתחלתם היו בבבל ואחר כך בארץ ישראל, וז"ש כימי נדת לרמז על טומאה, ולא נכתב טומאה בפירוש.

דותה מרמז על גלות יון, שהיו בא"י רק שצרות גדולות היו בימי יון, לכך פירש רש"י דותה לשון מזדה וחולה ולא לשון טומאה.

טטמא מרמז על גלות אדום, לכך כתיב טטמא ר"ת 'תהיה טמאה מגלות אדום'.

ואח"כ יהי' גאולה שלימה במהרה בימינו, לכך כתיב וביום השמיני ימול בשר ערלתו, שלא ישאר ערל וטמא, ויום השמיני מרמז על בחינה מדה השמיני שהוא עוה"ב שאז יהי' גאולה שלימה בב"א.

גנזי יוסף

ביאור המחלוקת (ר"ה יא.) אם בניסן עתידין ליגאל או בתשרי, ומפרש בזה מאחז"ל אשה מזרעת תחלה וילדת זכר, איש מזריע תחלה וילדת נקבה וכו'

אשה כי תזריע וילדה זכר. אשה מזרעת תחילה וילדת זכר, איש מזריע תחילה וילדת נקבה (ברכות ס.). ובו יבואר הפלוגתא חד אמר בניסן נגאלו ובניסן עתידין ליגאל, וחד אמר בניסן נגאלו ובתשרי עתידין ליגאל (ר"ה יא.).

הכלל יש שהקדוש ברוך הוא בעצמו ברוב רחמיו מרחם על עמו ישראל, בלי שום התעוררות התחתונים. ויש שהקדוש ברוך הוא מרחם עצמו על עמו ישראל מחמת מעשה התחתונים מעמו ישראל, במעשיהם הנאים במה שעושים ומקיימים מצותיו, והבחינה הב' יותר טוב לפני עמו ישראל.

וזהו הרמז, כי הקדוש ברוך הוא המשפיע חיות בכל עת ורגע על כל העולמות נקרא בשם "איש", והעולמות המקבלים חיות מאתו בכל עת ורגע נקראים בבחינת "אשה". וזהו אשה מזרעת תחילה, דהיינו כשהשפע בא מחמת מעשה התחתונים, יולדת זכר, מרמז כשהשפע בא מחמת מעשה התחתונים, אין בו שום קטרוג ח"ו, וזהו יולדת זכר, על הרמז כאיש גבורתו (שופטים ח, כא). איש מזריע תחילה, דהיינו כשהקב"ה בעצמו מעורר השפע על עמו ישראל, זהו הרמז יולדת נקבה, על הרמז תש כחו כנקבה (ברכות לב.), כי שם ח"ו יש קטרוג.

וזהו הרמז בגמרא, ולא פליגי, כי כשיהי' אי"ה הגאולה במהרה בימינו מחמת התעוררות התחתון, אז יהי' הגאולה בתשרי, אפילו שהחודש הזה מורה על הדין, כיון שהגאולה יהי' אי"ה מחמת התעוררות התחתון, אבל כשיהי' הגאולה מחמת רוב רחמיו, אז יהי' דווקא בניסן, בעת שאין דינין שורה כלל, כי על זה רומז שהחודש ניסן נקרא חודש אביב, אל"ף ב"ת כסדר, ותשרי הוא אותיות תשר"ק (זוה"ק ח"ב קפו.), כי ניסן הוא אור הישר מורה על חסד, ותשרי הוא אור החוזר מורה על דין (זוה"ק שם)'.
קדושת לוי

גאולה האחרונה בחי' "שיר לשון זכר" וזהו "וילדה זכר", וקודם לזה יהי' ד' גליות, המרומז בפ' – "וטמאה